

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Structuurvisie FlorijnAs, gemeente Assen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 augustus 2011 / rapportnummer 2522-84

1. Oordeel over het MER

De gemeente Assen heeft het voornemen om een bestaande noord-zuidroute door de stad op te waarderen tot een zogenaamde stadsboulevard. Op die manier wil ze ruimtelijke ontwikkelingen langs deze route, 'de FlorijnAs', ondersteunen en de bereikbaarheid van het stadscentrum en van die nieuwe ontwikkelingen verbeteren. Om te kunnen besluiten over de realisatie van al deze ontwikkelingen zijn een structuurvisie en een milieueffectrapport (plan-MER) opgesteld. De gemeenteraad van Assen is bevoegd gezag voor het vaststellen van de structuurvisie. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de kwaliteit en de volledigheid van het MER.

Tijdens de toetsing heeft de Commissie aan het bevoegd gezag toelichting gevraagd over de verkeersgegevens, over de gegevens die zijn gebruikt om de stikstofdepositie als gevolg van het voornemen te bepalen en over de wijze waarop de gevolgen van stikstof voor de natuur zijn afgeleid. Ze heeft de ontvangen toelichting in haar advisering betrokken en beveelt het bevoegd gezag aan om deze toelichting openbaar te maken.²

Het MER geeft een goed overzicht van de voorgeschiedenis en stand van zaken voor zeven zeer uiteenlopende projecten die in en om Assen in uitvoering zijn of worden voorbereid.³ Het biedt voor alle aspecten, met uitzondering van de stikstofbelasting, inzicht in de gevolgen voor het milieu en de natuur, in de randvoorwaarden waarmee bij de verdere uitwerking van de projecten rekening moet worden gehouden, en in het nog uit te voeren, verdiepende onderzoek. Zowel de gevolgen van de individuele projecten als de cumulatieve effecten worden geordend in kaart gebracht.

De Commissie is van oordeel dat de gevolgen van de emissies van verzurende en vermestende stoffen voor de natuur onjuist geïnterpreteerd zijn. Ze onderschrijft niet de conclusie dat significant negatieve gevolgen door stikstofemissies afkomstig van de ontwikkelingen die deel uitmaken van het project FlorijnAs, zijn uit te sluiten voor bijvoorbeeld de hoogvenen en de droge heiden die vóórkomen in de omliggende Natura 2000-gebieden.

De Commissie concludeert dat, met in acht nemen van haar belangrijke kanttekening bij de bevindingen over stikstof, het MER de informatie bevat waarmee de gemeenteraad van Assen een besluit kan nemen waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering/afgeronde adviezen'. Een overzicht van de ontvangen zienswijzen vindt u in bijlage 2.

² Wordt in het vervolg van dit advies verwezen naar het MER, dan moet dit worden gelezen als een verwijzing naar het MER plus de toelichting.

³ Aan één van de projecten, Park Diepstroeten, is een aparte status toegekend: het wordt niet beschouwd als onderdeel van de structuurvisie FlorijnAs, maar is opgenomen in het MER omdat het park nabij de as gelegen is en omdat in het kader van de bestemmingsplanprocedure een Passende beoordeling en dus een plan-MER moet worden opgesteld.

In het volgende hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet ze aanbevelingen voor het vervolgtraject. Ze hoopt met de aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

2. Toelichting op het oordeel en aanbevelingen voor het vervolgproces

2.1 Effecten van stikstof op natuur

In de Passende beoordeling bij het plan-MER wordt de gevoeligheid voor stikstofdepositie van een groot aantal habitattypen in de Natura 2000-gebieden rondom Assen benadrukt. Voorbeelden van dergelijke habitattypen zijn blauwgraslanden en veenmosrietlanden in het Drentsche Aa-gebied en actieve hoogvenen en droge heiden in zowel Witterveld als in het Drentsche Aa-gebied. De kritische depositiewaarden (KDW) voor deze habitattypen variëren tussen 400 en 1.300 mol N/ha/j. In de omgeving van Assen varieerde de achtergronddepositie in 2010 tussen 1.200 en 2.500 mol N/ha/j,⁴ wat dus beduidend hoger is dan de KDW voor de genoemde habitattypen.

Vervolgens zijn in de Passende beoordeling kaarten gepresenteerd (figuren 5.3.2-1 en 5.3.2-2) die laten zien dat in 2030 de stikstofdepositie naar verwachting lager zal zijn dan de actuele depositie, op sommige plekken tot circa 100 mol N/ha/j.⁵ Er wordt gesteld dat deze daling vooral te maken heeft met het steeds schoner worden van het autoverkeer. Aan deze daling ten opzichte van de huidige situatie wordt de conclusie verbonden dat significant negatieve effecten als gevolg van de stikstofemissies afkomstig van de FlorijnAs kunnen worden uitgesloten. Naar het oordeel van de Commissie is een dergelijke conclusie alleen gerechtvaardigd wanneer de trend, ondanks realisatie van het project, leidt tot een depositie die lager is dan de kritische depositiewaarden van de habitattypen die in het geding zijn. In dit geval is dit allerminst aan de orde en worden, ook in 2030, de kritische depositiewaarden voor de meeste kwetsbare habitattypen naar verwachting overschreden. Realisatie van het voornemen draagt niet bij aan het bereiken van een situatie waarin van overschrijding geen sprake meer is omdat het extra stikstofemissie en -depositie met zich brengt. Daarmee staat het project het bereiken van een goede staat van instandhouding in de weg.

De Commissie vindt het dan ook van belang dat duidelijk is welke bijdrage de onderscheiden projecten leveren aan de berekende stikstofdepositie zodat beter onderzocht kan worden waar er mogelijkheden liggen om de stikstofbelasting terug te dringen. In het MER ontbreken echter gegevens over de verwachte emissies per project. In de ontvangen toelichting wordt alleen aangegeven dat voor de binnenstedelijke projecten zoals de Stadboulevard en Diepstroeten, sprake is van herontwikkeling die niet leidt tot noemenswaardige veranderingen. De

---

⁴ bron: GCN-kaarten van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

⁵ Er is aangegeven dat bij het uitvoeren van de stikstofberekeningen die ten grondslag liggen aan deze figuren, de autonome ontwikkeling en de realisatie van alle deelprojecten van de FlorijnAs zijn meegenomen.

Commissie kan instemmen met dit uitgangspunt. Voor de Toeristisch Recreatieve Zone en het Werklandschap Assen-Zuid, ontbreken onderbouwde gegevens. Voor het werklandschap wordt verwezen naar het MER bij het bestemmingsplan Werkgebied Assen-Zuid.

De Commissie beveelt aan om de emissie- en depositiegegevens verbonden aan de Toeristisch Recreatieve Zone bij het TT-circuit en het Werklandschap Assen-Zuid die zijn gebruikt om een prognose te maken van de stikstofdepositie in 2030, afzonderlijk te specificeren.

De Commissie beveelt ook aan om bij de besluitvorming over de structuurvisie aan te geven welke mogelijkheden er zijn om de stikstofemissies van de onderscheiden projecten of de gevolgen ervan terug te dringen.

2.2 Analyse van verkeersstromen

(Wijzigingen in) de verkeersstromen in en om Assen zijn, voor alle projecten die op dit ogenblik worden uitgewerkt, in kaart gebracht met hetzelfde verkeersmodel, waardoor een onderling samenhangend en consistent beeld ontstaat. Sinds april 2011 is het NRM Noord-Nederland beschikbaar, waarin nieuwe inzichten zijn verwerkt. Het Global Economics- en het Regional Communities-scenario van dit model kunnen daarbij gebruikt worden om 'nut en noodzaak' van ieder deelproject te onderbouwen en het Global Economics-scenario voor het in beeld brengen van de effecten ervan.

De Commissie beveelt aan om bij de uitwerking van het project voor de verkeerskundige en de daarvan afgeleide milieuberekeningen de meest recente versie van het NRM Noord-Nederland te implementeren in het Verkeersmodel Regiovisie Groningen-Assen (RGA).

De Commissie is geïnformeerd over het feit dat in het MER en de Structuurvisie FlorijnAs enkele verkeerscijfers onjuist zijn opgenomen. Ze is van oordeel dat de verwisseling van verkeerscijfers en corresponderende jaartallen niet heeft geleid tot foutieve conclusies of aannames in het MER.

De Commissie beveelt aan om een erratum/notitie betreffende de abusievelijk verkeerd opgenomen verkeerscijfers in het MER en de Structuurvisie FlorijnAs toe te voegen aan het besluit over het project.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Assen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Assen

Besluit: Vaststellen van een structuurvisie

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege mogelijke kaderstelling voor categorie C 10.1, D10.1, C11.2 en D11.3 (besluit-m.e.r. vóór 1 april 2011) en vanwege passende beoordeling

Activiteit: uitplaatsen van grootschalige bedrijven naar de stadsrand, het bouwen van woningen en kantoren en ontwikkelen van recreatieve voorzieningen, het (plaatselijk) verdubbelen van wegen en aanleggen van sluizen en bruggen, en het versterken van natuur en landschap

Procedurale gegevens:

aankondiging start procedure in "Drenthe Journaal" van: 25 februari 2011
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 25 februari t/m 7 april 2011
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 24 februari 2011
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 26 april 2011
kennisgeving MER in "Berichten van de Brink" en in de Staatscourant d.d. 30 juni 2011
ter inzage legging MER: 1 juli t/m 11 augustus 2011
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 1 juli 2011
toetsingsadvies uitgebracht: 26 augustus 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:
Ir. W.H.A.M. Keijsers
Dr. J. Lembrechts (secretaris)
Drs. Y.J. van Manen
Drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)
Ing. P.J.M. van Wijlick

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies

dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- FlorijnAs en Park Diepstroeten. Plan MER met 5 bijlagen, Grontmij, Assen, 8 juni 2011
- Passende beoordeling FlorijnAs en Park Diepstroeten, Grontmij, Assen, 8 juni 2011
- Structuurvisie FlorijnAs Ontwerp, gemeente Assen, juni 2011

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 15 augustus 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Dienst Vastgoed Defensie, Zwolle
2. Mts. G. en A. de Boer, Assen
3. R. van Sen, Assen
4. Bart Trooster, Assen
5. Rene van Lotringen, Assen
6. VROM Inspectie, directie Uitvoering, Den Haag
7. Erven B.A.A. Vrolijk-Pelinek, Rotterdam
8. Natuur en Milieufederatie Drenthe, Assen
9. Bond Heemschut, Assen
10. Van Boeijen Vastgoed, Assen
11. Vereniging Vrienden van het Asserbos e.o., Assen
12. Waterschap Hunze en Aa's, Veendam
13. Gemeente Aa en Hunze, Gieten
14. GGZ Drenthe, Assen
15. G. van Bochove, Assen
16. Simmons&Simmons, namens NVB Ubbens Bouwstoffen BV, Leeuwarden
17. Vereniging Fietsersbond, Assen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Structuurvisie FlorijnAs, gemeente Assen

De gemeente Assen heeft het voornemen om een bestaande noord-zuidroute door de stad op te waarderen om de bereikbaarheid van de stad te verbeteren en ruimtelijke ontwikkelingen langs de route mogelijk te maken. Om te kunnen besluiten over de realisatie van deze ontwikkelingen zijn een structuurvisie en een plan-MER opgesteld. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage zich uit over de kwaliteit en de volledigheid van het MER.

Commissie voor milieueffectrapportage
ISBN: 978-90-421-3375-4

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
W www.commissiemer.nl

